

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 6470

гр. София, 28.07.2023 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в закрито заседание на 28.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

като разгледа дело номер **6333** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на „К и К“ ООД срещу решение № 000030-4981/19.06.2023 г. на изпълнителния директор на Национална агенция за приходите (НАП).

Излагат се съображения, че органът незаконосъобразно е оставил без уважение искането за допълване на решение № 000030-4573/02.06.2023 г. на изпълнителния директор на НАП, касаещо дължимата законна лихва от датата на подаване на поканата до датата на изплащане по банковата сметка на искателя. Твърди се, че още с поканата за възстановяване на недължимо платени суми е направено искане за произнасяне по законната лихва и административният орган е дължал произнасяне по основателността на искането, което не е направено. Позовава се на чл. 92, ал. 4 ЗХ, който намира приложение и за недължимо платените такси по чл. 30, ал. 6 ЗХ.

С допълнение към жалбата се поддържат доводи за нищожност.

По делото е налична жалба на „К и К“ ООД срещу мълчалив отказ на изпълнителния директор на Национална агенция за приходите да се допълни решение № 000030-45731/02.06.2023 г.

От фактическа страна се установи следното:

„К и К“ ООД е подало искане вх. № 26-К472/01.04.2022 г. за възстановяване и/или за прихващане на неоснователно заплатена на 27.05.2021 г. държавна такса по чл. 30, ал. 6 ЗХ, която е в размер на 100 000 лева.

В искането е отразено, че същото представлява покана за изпълнение по чл. 84, ал. 2 ЗЗД, поради което на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД се дължи законната лихва от датата на поканата до датата на изплащане на сумата по посочената от кредитора сметка.

Последвало е издаване на решение № 000030-4025/21.04.2022 г. на изпълнителния директор на Национална агенция за приходите, с което е оставено без уважение подаденото искане за възстановяване на платената държавна такса.

Постановено е решение № 4006/15.06.2022 г. по адм. д. № 4049/2022 г. по описа на

АССГ, с което е отменено горепосоченото № 000030-4025/21.04.2022 г. на изпълнителния директор на НАП, като преписката е върната на органа, който следва да възстанови недължимо платената държавна такса по чл. 30, ал. 6 ЗХ. Проведен е касационен контрол, при който е постановено решение № 5279/18.05.2023 г. по адм. д. № 9246/2022 г. по описа на ВАС, с което е оставено в сила първоинстанционното решение.

С оглед дадените указания от съда, е издадено решение № 00030-4573/02.06.2023 г. от изпълнителния директор на Национална агенция за приходите, с което е уважено искането на „К и К“ ООД за възстановяване на недължимо платената сума в размер на 100 000 лева.

Подадена е молба вх. № 26-К-472-2/06.06.2023 г. на „К и К“ ООД, с която на основание чл. 62, ал. 1 АПК се иска допълване на решение № 00030-4573/02.06.2023 г. от изпълнителния директор на НАП, касаещо произнасяне по отношение на дължимите лихви за забава в размер на законната лихва, дължима от датата на поканата до датата на изплащане. В тази молба е акцентирано, че в искането от 01.04.2022 г. е претендирано изплащане на лихва за забава, но органът не се е произнесъл.

Последвало е издаване на решение № 00030-4981/19.06.2023 г. от изпълнителния директор на НАП, с което е оставено без уважение искане вх. № 26-К-472-2/06.06.2023г. за допълване на решение № 00030-4573/02.06.2023 г. по отношение на дължимата законна лихва.

Органът е приел, че съдът не е давал указания по тълкуването и прилагането на закона, изразяващи се в уважаване на молбата за изплащане на законна лихва. Развиват доводи, че не се дължат лихви за забава, тъй като ЗДТ и ЗХ не регламентират плащането на такива, а нормите на чл. 84 и ал. 86 ЗЗД се отнасят за правоотношения от частен характер. Допълнително се посочва, че редът по ДОПК е неприложим за настоящия случай.

От правна страна:

На 23.06.2023 г. е подадена жалба срещу решение № 000030-4981/19.06.2023 г. на изпълнителния директор на НАП, а след това на 12.07.2023 г. е подадена жалба срещу мълчалив отказ на изпълнителния директор на НАП да допълни свое решение по отношение на дължимата законна лихва.

Двете жалби са недопустими по следните съображения:

Съгласно чл. 46 ЗДТ недължимо платени такси се връщат по искане на заинтересованата страна. Това производство е резултат на неоснователно разместване на имуществени блага, дължащо се на недължимо платени такси. Неговата единствена цел е да възстанови недължимо платени такси, т. е. да се възстанови имущественото положение преди плащането на таксата (да се премахнат последиците от неоснователното обогатяване). По тези съображения нормата на чл. 46 ЗДТ не урежда други отношения по повод недължимо платените такси, т. е. не регламентира образуването на обезщетително производство, а само административно производство по възстановяване.

Правото на законна лихва е правоувеличаващо право, акцесорно на паричното вземане за главница, дължи се поради неизпълнение в срок на главното задължение и се изчислява като процент от размера на главницата за определен период. Лихвата е предмет на вземане, което възниква в резултат на неплащане на дадено парично задължение (в случая твърденията за отказ да се върне недължимо платената такса).

При неизпълнение на паричен дълг (връщане на недължимо платена такса) кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата.

Горното означава, че претенцията за заплащане на законна лихва има за предмет обезщетение за забавено плащане (сигурната имуществена вреда за забавата е винаги съизмерима със законната лихва). Отговорността за изплащане на обезщетение се ангажира чрез предявяване на иск по реда на ЗОДОВ, доколкото се твърди, че неизплащането на главното вземане е резултат на незаконосъобразен акт, отменен от съда. Нормата на чл. 4б ЗДТ не урежда отношения по повод определяне на обезщетение, поради което с подаването на искане вх. № 26-К472/01.04.2022 г. не възниква задължение на изпълнителни директор на НАП да се произнесе в това производство. Евентуалното произнасяне би имало единствено характер на доброволно уреждане на спора за лихвите или отказ да се уреди извънсъдебно този спор. В тази връзка произнасянето на органа не представлява административен акт, тъй като не е уредено законодателно и има характер на отказ да се плати доброволно законната лихва. По тези съображения и на основание чл. 159, т. 1 АПК жалбите следва да се оставят без разглеждане, а производството да се прекрати.

Вярно, че съществува законова уредба, уреждаща отношенията по дължимостта на лихвата за забава, каквато е разпоредбата на чл. 129, ал. 6, вр. ал. 5 ДОПК. От систематичното място на тази разпоредба се налага извод, че същата се прилага само и единствено за производствата, образувани по искане или служебно по реда на чл. 129, ал. 1 ДОПК, които се отнасят за суми по чл. 128, ал. 1 ДОПК, а настоящият случай не е сред тях. в тази връзка специалният ред за възстановяване на такси, визиран в ЗДТ, дерегира разпоредбата на чл. 129, ал. 6, вр. ал. 5 ДОПК. Допълнителен аргумент е това, че по чл. 4 ЗМДТ компетентен да се произнесе е органът, овластен да събира таксите, а по чл. 129, б, вр. ал. 5 ДОПК това е изрично определено – органът по приходите, т. е. принципно се касае за различни органи (в случая е налице единствено съвпадение на органите, доколкото орган по приходите е получил недължимо платените такси). Налице са различия и по начина на разглеждане на искането, вида на акта, реда за обжалване и други, т. е. няма как да се съвместят процедурите по чл. 4 б ЗДТ и чл.129, ал. 6, вр. ал. 5 ДОПК.

Предвид изложеното, съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на жалбата на „К и К“ ООД срещу решение № 000030-4981/19.06.2023 г. на изпълнителния директор на Национална агенция за приходите (НАП).

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на жалбата на „К и К“ ООД срещу мълчалив отказ на изпълнителния директор на Национална агенция за приходите да се допълни решение № 000030-45731/02.06.2023 г.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. д. № 6333 по описа за 2023 г. на Административен съд София – град.

Определението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 7 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия:

